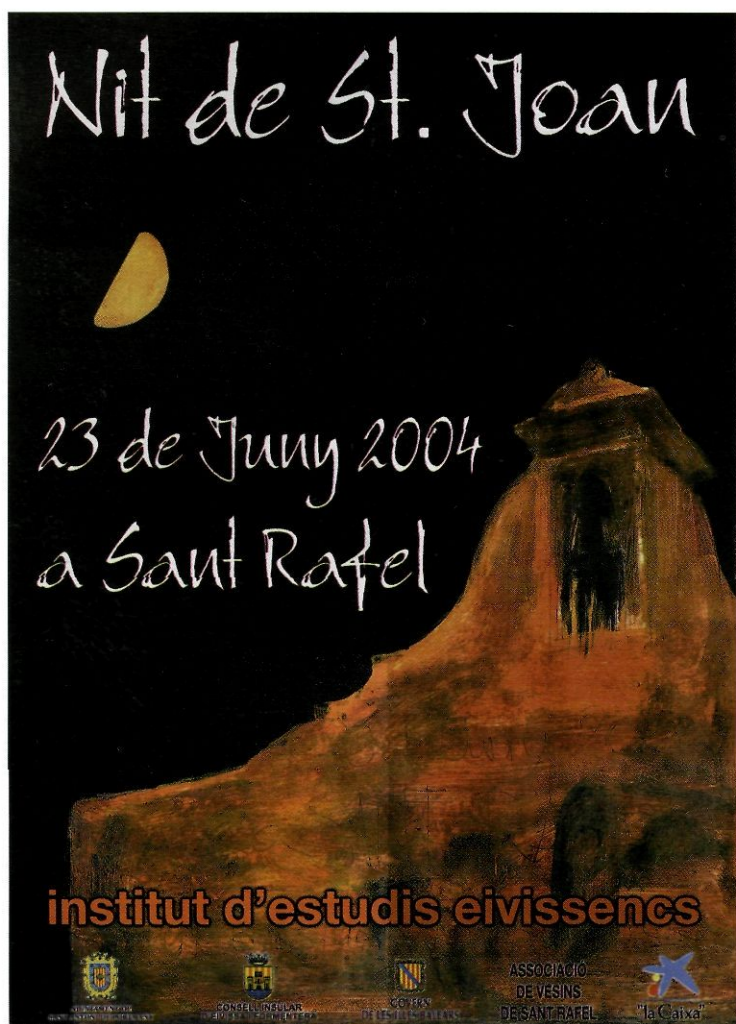

Manifest de la Nit de San Joan 2004

Molt bona nit, amigues i amics. Benvingudes i benvinguts sigueu tots a la Festa de la Nit de Sant Joan de l'Institut d'Estudis Eivissencs.

Aquesta és l'edició número 34 de la nostra festa. trenta-quatre anys de passejar-nos pels pobles de les Pitiuses, celebrant la nostra particular nit del foc, aquella que ha de servir per cremar tot el que hem acumulat al llarg de l'any i ja no ens és útil per a res, i per anunciar els bons propòsits i desitjos per mirar endavant. Igual que la terra acaba un cicle i en comença un altre, naltros, que en som part de la terra, també feim un balanç i anunciam els nostres propòsits.

A l'hora de fer el balanç, molts dels qui estau aquí segur que teniu al cap un munt d'amenaçes: al nostre territori, a la nostra llengua, a la nostra cultura... en definitiva, a la nostra terra i al nostre poble. Les volem recordar, però també volem

deixar la porta oberta a l'esperança, al futur.

Les amenaces són per tots ben conegudes. Eivissa i Formentera estan perdent a passes de gegant, tot allò que les feia úniques. L'equilibri de l'home dins el paisatge, la llengua que ens identifica, les manifestacions culturals pròpies... tot això desapareix amb la complicitat, quan no implicació directa, dels qui més haurien de fer per preservar-ho: els qui mos governen.

Ja ho deia, fa exactament 30 anys, Josep-Lluís Sert, al Primer Curs Eivissenc de Cultura, que havíem d'anar molt alerta amb la gestió que es fes de l'urbanisme i, concretament, de les carreteres, que seria la nostra gran amenaça. El temps, tristament, li dóna la raó. I també ho deia un fill d'aquest poble, de Sant Rafel, a qui tots enyoram tant: Joan Marí Cardona, el canonge Batllès, que va escriure l'any 1990:

"Si de cas arriba un dia que tot el que fou nostre s'hagi despersonalitzat i desarrelat, tant que Eivissa i Formentera ja no es puguin identificar més que pels seus contorns de les costes i el relleu de les seralades, no tendrem ja cap raó al nostre abast per assegurar que som els successors i els hereus d'aquell dia vuit d'agost de 1235. Aleshores només ens quedarà la possibilitat de confessar ingènuament la desaparició d'un poble, el nostre poble, nosaltres, a mans d'uns suposats amics de les nostres illes que tant les varen estimar que fins i tot ens les desferen i mudaren deixant-nos sarcàsticament les restes com a testimoni dels seus capricis". Don Joan: com us trobam a faltar! Què en diríeu, ara, en veure el vostre poble amenaçat de ser partit per enmig i foradat per davall? O en veure com desfan les darreres sinies i molins de Sant Jordi? O en saber que a

Santa Gertrudis tenen les terres i l'aigua plenes de petroli i música de discoteca totes les nits d'estiu? O que continuen omplint de ciment, impunement, els penyals des Cubells? I encara més: els que són els hereus de la Universitat, del nostre autogovern, que vós ens féreu conèixer, publiquen la història de la institució en la llengua dels que ens la varen prendre; i el Premi d'Investigació Vuit d'Agost (que hauria d'homenatjar permanentment la vostra feina), ja accepta estudis que no estiguin redactats en llengua catalana. I no en tenen prou amb tot això que fins i tot s'atreveixen a negar la paraula a la vostra gent en un acte que havia de ser un homenatge a vós i a l'altre gran mestre, Marià Vil·langómez, i que es convertí en un vergonyós espectacle provocat per les misèries d'algun personatge venjatiu i rancorós.

Tan avall han caigut alguns, tan endarrere en el temps, que ja es torna a parlar d'entitats "afectes" i "desafectes", dels qui callen i poden participar en comissions i òrgans de decisió, i dels qui no callen i no tenen dret a participar en res ni a rebre subvencions. Que sàpiguen, però, que no ens taparan la boca. L'Institut d'Estudis Eivissencs diu, ben fort i clar: NO VOLEM AUTOPISTES!, NO VOLEM MÉS MACROPROJECTES!, NO VOLEM MÉS DESTRUCCIÓ, VOLEM QUE ES DEFENSI EL CATALÀ, LA NOSTRA LLENGUA!, VOLEM DEFENSAR LA NOSTRA IDENTITAT!, ESTIMAM EIVISSA I FORMENTERA!

Enmig d'aquest panorama, sembla difícil que quedi lloc per a l'esperança. Però sí que n'hi ha! L'esperança per Eivissa i Formentera està al mateix lloc on ha estat sempre: en la seva gent. I si bé és cert que la situació és difícil, potser com mai ho havia sèt, també ho és que poques vegades havia sorgit, als pobles d'Eivissa, un moviment amb la força dels què hi ha ara. A Sant Jordi, a Santa Gertrudis, a Sant Rafel... alguna cosa es mou. La gent ja no només demana favors: ara ja reclama els seus drets. El dret a associar-se; el dret de participar

Nit de Sant Joan. A dalt, una ballada de la Colla de Sant Rafel; a baix, Aires Formenterencs durant la seua actuació. (Fotos: Vicent Ribas "Trull".)

en la vida pública; el dret a discrepar dels poders; el dret a exigir el que ens toca (i no només pagar); el dret a no resignar-se; el dret a ser respectats; el dret a la dignitat, com a persones i com a poble. Aquesta nit, l'Institut d'Estudis Eivissencs vol donar suport a tota aquesta gent que està fent ressorgir la il·lusió, i per això som a Sant Rafel, perquè aquí s'ha vist des del primer moment que no només es lluita per interessos personals (ben legítims), sinó que molts ho

fan simplement per una idea de poble, de territori. Us volem animar a continuar, i a anar més enllà: no ens conformam en aturar una destrossa puntual, animem-nos a construir un projecte de país, de futur per a la nostra terra, mantenint el territori i les nostres senyes d'identitat. De moment, heu començat bé. Don Joan segur que està orgullós de vosaltres, del poble de Sant Rafel.

Ànim i endavant. ■